

В.А. Гурський

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ

В.А. Гурський

**ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ
ОСВІТИ І НАВЧАННЯ**

*Навчально-методичний посібник для студентів
вищих навчальних закладів*

Кам'янець-Подільський

«Медобори-2006»

2016

УДК 37.01+94.37(075.8)
ББК 74.00я73
Г 95

Рецензенти:

Павелків Р.В.

доктор психологічних наук, професор,
академік АНВШ (Рівненський
державний гуманітарний університет);

Миронова С.П.

доктор педагогічних наук, професор
(Кам'янець-Подільський національний
університет імені Івана Огієнка);

Пушкаренко С.М.

завідувач психолого-медико-педагогічної
консультації (відділ освіти, молоді та
спорту Чемеровецької райдерж-
адміністрації).

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
факультету корекційної та соціальної педагогіки і психології
Кам'янець-Подільського національного університету
імені Івана Огієнка
протокол №3 від 28 листопада 2016 р.*

Гурський В.А.

Г 95 Теорія та історія освіти і навчання. Навчально-методичний посібник/ В.А. Гурський. – Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2016. – 152 с.

У посібнику висвітлено загальні засади педагогіки, питання теорії та історії освіти і навчання. Видання містить запитання і завдання для бесід і творчих дискусій, педагогічні задачі та тестові завдання для перевірки знань.

Для студентів та викладачів вищої школи, аспірантів, вчителів, всіх хто цікавиться проблемами теорії та історії освіти і навчання.

УДК 37.013 (075.8)
ББК 74.00я73

© Гурський В.А.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	5
1. Педагогіка як наука.....	6
1.1. Предмет, завдання та основні категорії педагогіки.....	6
1.2. Джерела педагогіки у її становленні та розвитку.....	10
1.3. Зв'язок педагогіки з іншими науками	14
2. Цілісний педагогічний процес.....	21
2.1. Сутність педагогічного процесу, його цілі і завдання.....	21
2.2. Структура педагогічного процесу та його рушійні сили..	23
2.3. Основні компоненти педагогічного процесу.....	25
2.4. Закономірності педагогічного процесу.....	26
2.5. Принципи педагогічного процесу.....	27
2.6. Організація педагогічного процесу.....	30
3. Процес навчання.....	34
3.1. Дидактика як наука, її основні категорії.....	34
3.2. Сутність і структура процесу навчання.....	37
3.3. Закономірності і принципи навчання.....	43
4. Методи, форми і засоби навчання.....	52
4.1. Поняття про методи навчання, їх функції та структуру....	52
4.2. Класифікація та характеристика методів навчання.....	53
4.3. Форми організації навчання.....	68
4.4. Класно-урочна система навчання.....	70
4.5. Неурочні форми організації навчання.....	73
4.6. Засоби навчання.....	80
5. Система контролю у процесі навчання.....	90
5.1. Поняття про контроль у навчальному процесі, його компоненти і функції.....	90
5.2. Види, форми і методи контролю.....	91
5.3. Вимоги до контролю за рівнем засвоєння змісту освіти...	92
5.4. Критерії і система оцінювання навчальних досягнень школярів (студентів).....	94
6. Становлення і розвиток зарубіжної педагогіки.....	100
6.1. Освіта і виховання в античному світі.....	100
6.2. Розвиток педагогічних знань у середні віки та епоху Відродження.....	101
6.3. Розвиток освіти і педагогічної думки у країнах Західної Європи XVII - XIX століттях.....	102
6.4. Загальні тенденції розвитку світової педагогіки на початку XX століття.....	107
6.5. Сучасні тенденції освіти і педагогічної науки у розвинутих країнах.....	108